

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă

Limba și literatura română

Testul 12

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

A fost odată un împărat ca toți împărații. Și a dobândit abia la bătrânețe un fecior, care, de cum s-a născut, a început să plângă: și plângi... și plângi, dar nu așa ca toți copiii, să mai stea și el acolo, o clipă, două, ca să răsuflă și să se odihnească. Aș... ăsta plângea întruna, de să-și rupă baierale inimii și nu alta.

Acu', împăratul și împărăteasa au încercat a-l domoli cu fel de fel de vorbe drăgăstoase și mângâieri, zadarnic însă. Atunci, doica feciorului de împărat i-a spus:

— *Măria Ta, făgăduiește-i că i-o dai de mireasă pe Fata din Dafin! Poate o să tacă!*

— *Oare?! Întrebă împăratul cu mirare. Crezi, doică? Să încerc. Hai, taci, dragul tatii fecioraș, taci că ți-oi da de mireasă pe Fata din Dafin, taci, dragul tatii!*

Și iată că, la aceste vorbe, copilașul împăratului încetă dintr-odată plânsul, oftând obosit, și începu să gângurească vesel.

Împăratul spuse ușurat:

— *Of, că mi-a scos peri albi, numai în câteva ceasuri! Da' tu de unde ai știut, doică, de Fata din Dafin?*

— *Iaca am visat întâmplarea asta, Măria Ta, răspunse doica, și văd că s-a potrivit visul, spre binele nostru al tuturor.*

Dar anii trecură repede, ușor, pe nebăgate în seamă, și Graur cel cu părul de aur, feciorașul de împărat, se făcu de însurat. Și cum s-a întâmplat n-aș putea să vă spun, a aflat pesemne de la slujitori că mireasa făgăduită lui, încă din pruncie, e preafrumoasa Fată din Dafin. Hai la împărat și împărăteasă, așa pe nepusă masă, să-i întrebe de mireasă.

***, *Fata din Dafin*, basm popular românesc

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *a domoli*, *drăgăstoase*. **4 puncte**
2. Menționează rolul semnului *două puncte* din secvența:
Împăratul spuse ușurat:
— *Of, că mi-a scos peri albi.* **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele: *copilașul împăratului încetă dintr-odată* și *văd că s-a potrivit visul, spre binele nostru al tuturor*. **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin diftong din secvența *a aflat pesemne de la slujitori că mireasa făgăduită lui, încă din pruncie, e preafrumoasa Fată din Dafin*. **4 puncte**
5. Scrie două moduri de expunere identificate în textul dat. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, motivul pentru care fiul de împărat a încetat să plângă. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia literară basm popular a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi patru trăsături ale basmului popular;
- să prezinți detaliat două trăsături ale basmului popular, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Dafinul este un arbore veșnic verde. Crește în climate asemănătoare celui mediteranean, fie cultivat, fie în sălbăticie.

În zonele calde poate atinge o înălțime de 18 metri. Înflorește în luna mai și face ciorchini de flori albe. Fructele sunt mici, de culoare roșie-albăstruie, care mai apoi se transformă în negru, mari de circa 12 milimetri.

Frunzele de dafin sunt ovale, ascuțite și netede, au lungimi între 2 – 8 centimetri și pot fi recoltate în orice perioadă. Când sunt proaspete, ele au o culoare verde-închis și sunt strălucitoare. Când sunt uscate, au o culoare verde-măslinie și sunt mate. Aroma este caldă și destul de iute atunci când frunza e sfărâmată, eliberând acizii aromatici. Gustul e foarte aromat și ușor amar. Aceste frunze uscate trebuie să fie întregi și să aibă o culoare verde-măslinie. Dacă sunt maronii, înseamnă că și-au pierdut aroma. Dafinul provine, probabil, din Asia Mică. Astăzi crește în toată zona mediteraneană, iar Turcia este unul dintre principalii exportatori din lume ai acestui condiment. Din cauza slabei rezistențe la frig, dafinul nu poate fi cultivat în regiunile nordice.

Frunzele de dafin au fost considerate sfinte, fiind asociate unui cult al zeului Apollo în Grecia antică. Deși, la început, învingătorii la Olimpiade – care aveau loc în onoarea lui Zeus, la fiecare patru ani, începând din 776 î.Hr., în Olimpia – erau decorați cu o coroană împletită din mlădițe de măslin, apoi au fost răsplătiți cu coroane de dafin. Trecerea de la măslin la dafin s-a datorat influenței jocurilor pythiene, ținute în onoarea lui Apollo, la Delphi, începând cu anul 582 î.Hr. Mai târziu, împărații romani au folosit coroana de dafin ca simbol al zeului Apollo. Astăzi, frunzele de dafin sunt folosite foarte des în bucătăria europeană la supe, tocane, sosuri, murături și cârnați; de asemenea, câteva mâncăruri din pește datorează mult acestui condiment.

Mira Tănase, Foile de dafin, de pe arborele veșnic verde, www.timpul.md

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - o caracteristică a formei frunzei de dafin;
 - cu ce erau decorați învingătorii la Olimpiade, după anul 582 î.Hr.

4 puncte
- Scrie numele autoarei și titlul articolului din care este extras fragmentul. **4 puncte**
- Menționează modul și timpul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *În zonele calde poate atinge o înălțime de 18 metri.* **4 puncte**
- Transcrie, din secvența următoare, propoziția principală și o propoziție subordonată, precizând felul acesteia: *Aceste frunze uscate trebuie să fie întregi și să aibă o culoare verde-măslinie.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă directă introdusă prin pronumele nehotărât *orice*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută într-o zi călduroasă. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să respecti structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).